

תפקיד הבנק המרכזי כמפקח על מערכות תשלומים

אגף הפיקוח על מערכות תשלומים

מחלקת מערכות תשלומים וסליקה

אפריל 2025

האני מאמין שלנו:

שמירה על יציבות, יעילות ופעילות התקינה של מערכות התשלומים
וקידום שוק תשלומים תחרותי וחדשני - תוך הקפדה על מקצועיות ושקיפות
- יובילו לצמיחתו ולהתפתחותו של המשק הישראלי ושל כלכלת ישראל

1	תפקיד הבנק המרכזי.....
1	כמפקח על מערכות תשלומים.....
3	הקדמה.....
5	פרק א': תחולת הפיקוח על מערכות תשלומים.....
5	מה כוללת מערכת תשלומים?.....
6	מבנה הרגולציה בתחום התשלומים.....
7	מערך התשלומים.....
8	פרק ב': הסטנדרטים הבינלאומיים.....
8	עקרונות ה-PFMI.....
11	פרק ג': בסיס משפטי.....
13	פרק ד': מטרת הפיקוח.....
13	1. שמירה על היציבות.....
13	2. שמירה על היעילות.....
14	פרק ה': תפקידי הפיקוח.....
14	1. אסדרה.....
14	2. הערכה וביקורת.....
15	3. אסטרטגיה.....
16	כלי פיקוח ליישום התפקידים.....
17	פרק ו': מבנה ארגוני.....
17	המבנה הארגוני של אגף הפיקוח.....
18	פרק ז': תפיסת הפיקוח.....
20	פרק ח': עצמאות הפיקוח ביחס לתפקידיו האחרים של בנק ישראל.....
21	סודיות המידע.....
23	פרק ט': ועדות שוק.....
24	פרק י': שיתופי פעולה.....
24	1. שיתופי פעולה במסגרת הפיקוח על מערכות תשלומים.....
25	2. שיתופי פעולה בפיקוח על המשתתפים במערכות התשלומים.....
26	3. שיתופי פעולה עם מחלקות נוספות בבנק ישראל.....
26	4. שיתופי פעולה עם משרדי ממשלה ורגולטורים נוספים.....
26	5. שיתופי פעולה בינלאומיים.....
27	לסיום.....

כמו בכל משק, מערכות התשלומים הן חלק קריטי מהתשתית הפיננסית בישראל ותפקודן התקין חיוני לשמירה על מערך התשלומים. כל פעילות התשלומים במשק נשענת על מערכות התשלומים. לפיכך קיימת חשיבות לשמור על יציבותן, יעילותן ופעילותן התקינה ולאזן בין קידום היעילות במערכות לבין השמירה על יציבותן.

יתרה מזאת, מערכות תשלומים מתקדמות ויציבות הן מרכיב חיוני בקידום כלכלה יציבה ויעילה בכלל. מערכות תשלומים ואמצעי תשלום מתקדמים תורמים באופן משמעותי להגדלת הפעילות הכלכלית במשק על ידי שיפור היעילות והפחתת העלויות הכרוכות בתהליכי התשלום, קרי: עסקאות מהירות, בטוחות וזולות יותר. קיימים מחקרים בינלאומיים¹ המעידים כי אימוץ אמצעי תשלום מתקדמים, אשר מנותבים דרך מערכות תשלומים יציבות ומתקדמות, תורם לגידול בתמ"ג, לצמצום ההוצאה הלאומית על פעולות תשלום, ולכן לצמיחה כלכלית של מדינות. לפיכך, פיקוח קפדני ושיפור מתמיד של מערכות התשלומים הם בין הגורמים המרכזיים בהשגת יציבות כלכלית וצמיחה.

בשנים האחרונות המשק מתפתח בקצב מואץ. הקדמה הטכנולוגית וההתפתחות הדיגיטלית משפיעות גם על עולמות התשלומים וכתוצאה מכך נכנסים לשוק זה מוצרים ושירותים חדשים וכן שחקנים חדשים, בנקאיים וחוץ בנקאיים. בעידן כזה הדאגה ליציבותן, יעילותן ופעילותן התקינה של מערכות התשלומים המבוקרות, הופכת להיות מרכזית ומכרעת עוד יותר, שכן לצד התפתחויות אלה קיימת חשיפה מוגברת להתממשותם של סיכונים שונים בפעילות המערכות.

בנוסף, הצורך בפיקוח שנותן מענה מיטבי לכלל ההיבטים הנדרשים, דורש התארגנות פנימית מהותית שהולמת את צרכי השוק ואת היותן של המערכות קריטיות לתפקודו של המשק כולו.

בעקבות כך הוחלט בבנק ישראל בשנת 2022 להפוך את תחום הפיקוח על מערכות התשלומים לאגף ובכך, בהתאם למקובל בעולם, למצב תחום זה כתפקיד ליבה של הבנק המרכזי. זאת מתוך מטרה לאסדר את מערך התשלומים בישראל, לקדם את יציבותן, יעילותן ופעילותן התקינה של

¹ ראו <https://www.bis.org/publ/work1196.htm>, *Digital payments, informality and economic growth*, by Ana Aguilar, Jon Frost, Rafael Guerra, Steven Kamin and Alexandre Tombini (08 July 2024) וכן <https://usa.visa.com/content/dam/VCOM/regional/na/us/visa-everywhere/documents/the-impact-of-payment-cards-on-economic-growth.pdf>, *The Impact of Payment Cards on Economic Growth*, by Mark Zandi and Abhilasha Singh (22 NOVEMBER, 2021), וכן <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpops/ecb.op294~8ac480631a.en.pdf>, *Costs of retail payments – an overview of recent national studies in Europe*, by Costs of retail payments – an overview of recent national studies in Europe (December 2022).

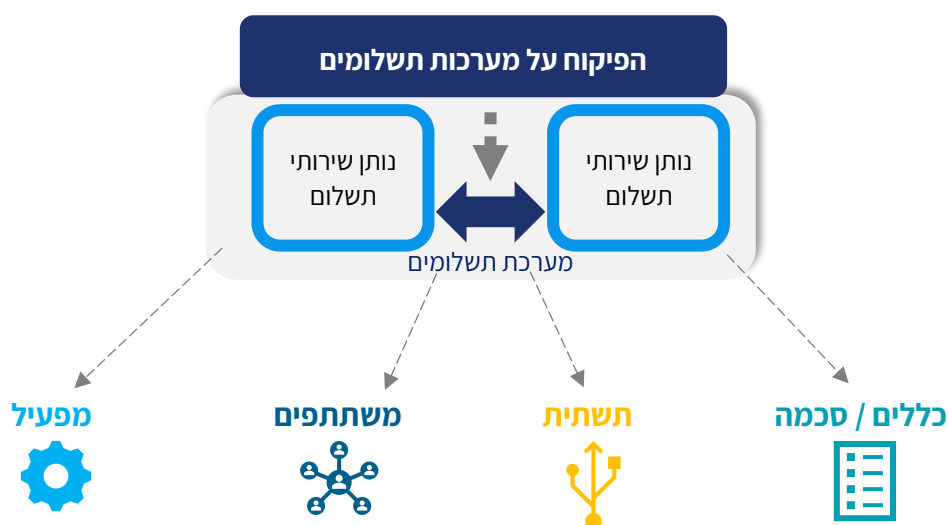
מערכות התשלומים המבוקרות, לבחון את עמידתן של מערכות התשלומים בעקרונות ובסטנדרטים הבינלאומיים ולהוות קטליזטור לפיתוח השוק תוך קידום של אמצעי תשלום חדשים, הכנסת תחרות ומתן מענה לצרכי השוק.

מטרתו של מסמך זה היא לפרט את אחריות אגף הפיקוח על פי חוק ובהתאם לעקרונות הבינלאומיים ולהציג את מטרות הפיקוח, תפקידי הפיקוח, תפיסת הפיקוח, מבנה ארגוני ואת הכלים ליישום הפיקוח.

מסמך זה יעודכן מעת לעת בהתאם להתפתחויות בשוק ובמסגרת הפיקוח.

מה כוללת מערכת תשלומים?

ההגדרה הקיימת היום בסעיף 1 בחוק מערכות תשלומים תשס"ח-2008, קובעת שמערכת תשלומים היא "מערכת כללים, מכשירים או נהלים להעברה ולביצוע של הוראות תשלום בין משתתפיה, הכוללת את המשתתפים בה ואת מפעילה". לפי הגדרה זו מערכת התשלומים כוללת את המפעיל, את המשתתפים, את כללי המערכת, את הסכמה שמסדירה את הכללים בין נותני שירותי התשלום לגבי אופן השימוש באמצעי התשלום ואת התשתית לביצוע הוראות התשלום בין המשתתפים.

משכך, הפיקוח חל על כל הרבדים שמרכיבים את מערכת התשלומים ועל הקשרים שבין נותני שירותי התשלום לבין מפעיל המערכת.

גם בין מערכות התשלומים השונות מתקיימים קשרי גומלין לצורך סליקת כלל הפעילות הכספית במשק. קשרים אלו נכללים גם הם במערך התשלומים והם מפוקחים על ידי הפיקוח על מערכות תשלומים במטרה להבטיח שהם יציבים ויעילים.

נכון למועד זה הפיקוח מיושם על מספר מערכות תשלומים מרכזיות הפועלות בשוק: זה"ב המופעלת על ידי בנק ישראל, CLS, חיובים זיכויים והעברות תשלומים והתשלומים המידיים – המופעלות על ידי חברת מרכז סליקה בנקאי (מס"ב), מערכת כרטיסי חיוב ומכשירי בנק אוטומטיים – המופעלות על ידי חברת שירותי בנק אוטומטיים (שבא), סכמת פרוטוקול EMV המופעלת על ידי העמותה לניהול פרוטוקול מסופי אי.אם.וי בישראל (עמותת הפרוטוקול) וסכמת ההסכם המקומי – המופעלת על ידי חברת שבא.

אגף הפיקוח בוחן באופן שוטף הכרזה על מערכות תשלומים נוספות בהתאם לחוק והפיקוח יחול בהמשך גם על כל מערכת נוספת שתוכרז כמבוקרת.

מבנה הרגולציה בתחום התשלומים

בשוק התשלומים פועלים נותני שירותי תשלום שונים כגון: בנקים, בנק הדואר, חברות כרטיסי אשראי, סולקים, אגודות פיקדון ואשראי, חברות תשלומים ועוד. גופים אלו מקיימים ביניהם קשרי מסחר לצורך העברות תשלומים ביניהם ועבור לקוחותיהם וחלקם פועלים כבר היום במערכות התשלומים השונות. מערכות התשלומים מנוהלות על ידי מפעיל מערכת שאחראי לנהל את כלל ההיבטים התפעוליים, העסקיים והמשפטיים ביחסים שבינו לבין המשתתפים וליחסים שבין המשתתפים השונים במערכת כאשר מדובר בסכמה.

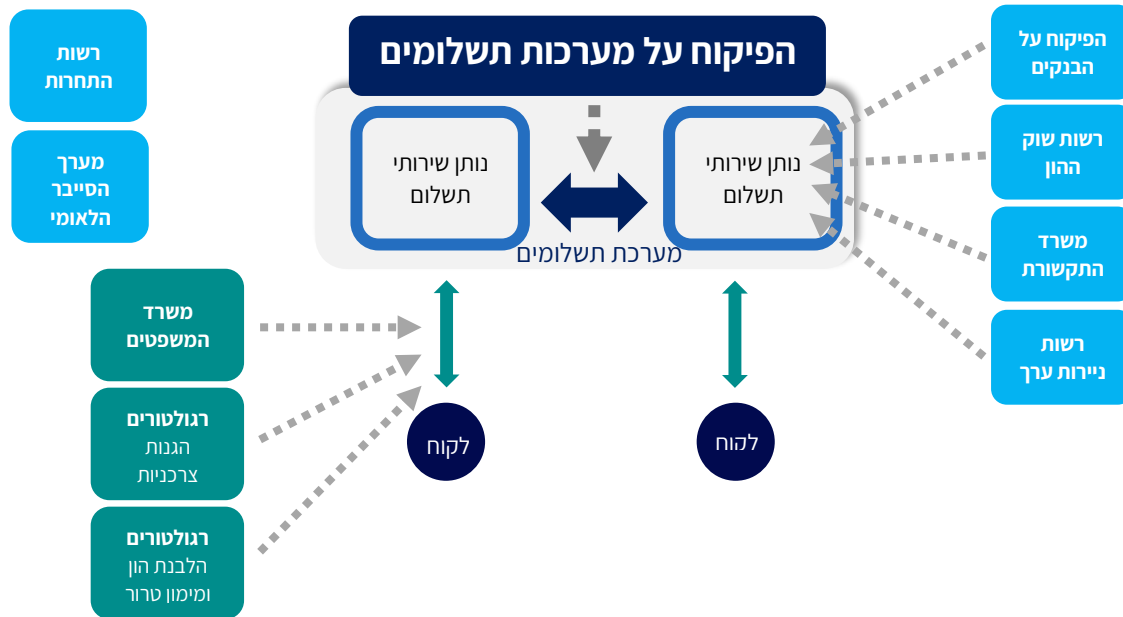
כל אחד מנותני שירותי התשלום שמשתתפים במערכת תשלומים הוא גוף מפוקח על ידי רגולטור מתאים בעוד שהפיקוח על מערכת התשלומים כולה - שכוללת כאמור את המפעיל והמשתתפים השונים הפועלים בה - הוא בסמכות אגף הפיקוח על מערכות תשלומים.

הרגולטורים על נותני שירותי התשלום אחראיים גם להיבטי הגנות צרכניות שבין נותני שירותי התשלום לבין לקוחותיהם, בעוד שהפיקוח על מערכות תשלומים מפקח על הסכמות שהן הכללים שבין נותני שירותי התשלום. סכמות אלה לוקחות בחשבון, בין היתר, את ההגנות הצרכניות הקיימות ואף עשויות להשפיע עליהן.

כמו כן, הרגולטורים של נותני שירותי התשלום אחראיים לוודא עמידת הגופים בהוראות למניעת הלבנת הון ומימון טרור כחלק מתפקידה של מערכת התשלומים לספק מענה לצרכי השוק והמשתתפים, עליה להתאים את כללי המערכת והמידע שעובר בהוראות התשלום באופן שיאפשר לנותני שירותי התשלום לקבל את כל המידע הדרוש להם לצורך מילוי חובתם במניעת הלבנת הון ומימון טרור.

בנוסף פועלים רגולטורים נוספים בשוק התשלומים שאחראים להיבטים רוחביים שחלים על כל המערך וביניהם רשות התחרות ומערך הסייבר הלאומי.

מבנה זה מתואר בתרשים שלהלן:

מערך התשלומים

במערך התשלומים פועלים גופים רבים שמשפיעים באופן משמעותי על תהליך ביצוע עסקאות תשלומים. גופים אלה כוללים, בין היתר, מעבדים, יצרנים של תוכנה ושל חומרה כגון מסופים וקופות תשלום, ספקי שירותים קריטיים, לשכות שירות, Gateways ועוד.

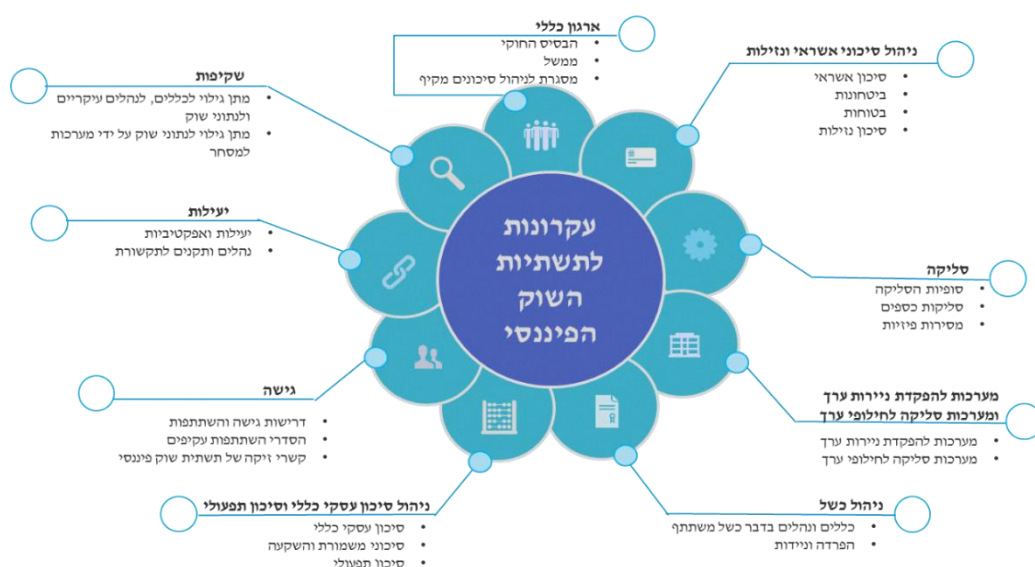
התפתחויות של מערכות תשלומים ושל שירותי התשלום המתקדמים הובילו את קובעי המדיניות בעולם לבחון מחדש את ההגדרה של מערכת תשלומים ואת העקרונות שיש ליישם במערכות התשלומים. בעקבות כך חל שינוי תפיסתי שהרחיב את ההסתכלות על מערך התשלומים מהסתכלות צרה על מערכות תשלומים להסתכלות רחבה על כל תשתיות השוק הפיננסי. הרחבה זו כוללת את כל הגורמים שלוקחים חלק בשרשרת הביצוע של עסקאות תשלומים. בהתאם לכך הותאמו העקרונות הבינלאומיים המנחים את מפעילי המערכות והורחבה האחריות של המפקחים על תשתיות השוק הפיננסי. אגף הפיקוח פועל להתאים את חוק מערכות תשלומים להתפתחויות האמורות.

אגף הפיקוח על מערכות התשלומים פועל, בין היתר, בהתאם לעקרונות ה-PFMI² של ה-BIS אותם אימץ. אגף הפיקוח אחראי לעקוב אחר השינויים והעדכונים בסטנדרטים הבינלאומיים המקובלים ולבחון את הצורך בהטמעתם במערכות התשלומים בישראל. בהתאם לצורך ייקבעו עקרונות פיקוח נוספים אשר יפורסמו ויעודכנו מעת לעת.

עקרונות ה-PFMI

ב-2014, הכריז בנק ישראל על אימוץ עקרונות ה-PFMI ועל החלתם על מערכות התשלומים המבוקרות. עקרונות ה-PFMI שפורסמו באפריל 2012 על ידי ה-BIS כוללים עשרים וארבעה עקרונות בינלאומיים מקיפים שנועדו לשמור על פעילותן היציבה והיעילה של מערכות התשלומים בעולם בהיבטים שונים וביניהם, בסיס משפטי וממשל תאגידי נאות, ניהול סיכונים אשראי ונזילות, ניהול סיכונים סליקה, ניהול הסיכון התפעולי, ניהול כשל, שקיפות, יעילות ואפקטיביות, גישה הוגנת ופתוחה ועוד.

עקרונות לתשתיות השוק הפיננסי-PFMI

באותו מסמך מפורטים גם חמשה תחומי אחריות של בנקים מרכזיים בעולם כמפקחים על מערכות תשלומים, ואף הם אומצו באותה החלטה.

חמשת תחומי האחריות של בנקים מרכזיים לפי ה-BIS:

אחריות א': רגולציה ופיקוח על תשתיות השוק הפיננסי – תשתיות השוק הפיננסי תהיינה כפופות לרגולציה ופיקוח נאותים ואפקטיביים מצד בנק מרכזי, רגולטור של השוק, או רשות רלוונטית אחרת.

אחריות ב': סמכויות ומשאבים לרגולציה ופיקוח – בנקים מרכזיים, רגולטורים של השוק ורשויות רלוונטיות אחרות צריכים להחזיק בסמכויות ובמשאבים למילוי אחריותם לרגולציה ופיקוח על תשתיות השוק הפיננסי באפקטיביות.

אחריות ג': מתן גילוי למדיניות ביחס לתשתיות השוק הפיננסי – בנקים מרכזיים, רגולטורים בשוק ורשויות רלוונטיות אחרות יגדירו בבירור וייתנו גילוי למדיניות הפיקוח והרגולציה שלהם ביחס לתשתיות השוק הפיננסי.

אחריות ד': יישום העקרונות לתשתיות השוק הפיננסי – בנקים מרכזיים, רגולטורים בשוק ורשויות רלוונטיות אחרות יאמצו את העקרונות לתשתיות השוק הפיננסי ויישמו אותם בעקביות.

אחריות ה': שיתוף פעולה עם רשויות אחרות – בנקים מרכזיים, רגולטורים של השוק ורשויות רלוונטיות אחרות ישתפו פעולה זה עם זה, ברמה מקומית ובינלאומית כאחד, לפי המקרה, למען בטיחותן ויעילותן של תשתיות השוק הפיננסי.

סטנדרטים אחידים בשוק מתפתח

בישראל, כמו בעולם, סטנדרטים אחידים בתחום התשלומים המתפתח ומרובה השחקנים נחוצים להשגת מספר מטרות:

1. יציבות מערכות התשלומים – סטנדרטיזציה ויישום אחיד על ידי כל השחקנים הפועלים בשוק התשלומים מאפשרים תקשורת תקינה במערכות התשלומים, מסייעים בהפחתת הונאות ומעילות ומשפרים את בטיחות התשלום ואת אבטחת המידע בהעברת המסרים במערכות השונות.
2. יעילות מערכות התשלומים – סטנדרטיזציה ויישום אחיד על ידי כל השחקנים הפועלים בשוק התשלומים מקלים על השחקנים בפיתוח והטמעת פתרונות בשוק ומאפשרים, בין היתר, חדשנות ופיתוח אמצעי תשלום חדשים. בנוסף, יכולתם של השחקנים השונים לפעול בשפה אחידה מאפשרת להם להתחרות בצורה שוויונית והוגנת.

משכך, אגף הפיקוח אחראי לקבוע סטנדרטים אחידים, ברורים ובהירים לשוק לאופן שבו יש ליישם את הסטנדרטיזציה הנדרשת לכל אורך ביצוע העסקה, מנקודת הקצה ועד למפעיל המערכת. אגף הפיקוח מתבסס על סטנדרטים בינלאומיים, ביניהם עקרונות ה-PFMI ועקרונות נוספים שמתפתחים כגון ה-ISO, PISA ועוד.

לעיתים נדרש שיתוף פעולה מצד גורמים שונים בשרשרת ביצוע העסקה, שאינם מפוקחים על ידי רגולטור כלשהו, אבל לוקחים חלק בפעילות התשלומים ומספקים שירותים למשתתפים וללקוחות. הפיקוח על מערכות תשלומים מקיים קשרים גם עם גופים אלה כדי לרתום אותם לתהליכים המתפתחים בשוק התשלומים.

התאמת השוק לסטנדרטים הבינלאומיים תסייע גם בכניסת שחקנים בינלאומיים לישראל, בפעילות שחקנים מקומיים בחו"ל ובקידום תשלומים חוצי גבולות.

אגף הפיקוח על מערכות התשלומים יפעל בהתאם לסמכויותיו על פי חוק ויפעל, דרך קבע, להתאמת החקיקה לסטנדרטים המקובלים בעולם, בהתאמות הנדרשות לשוק המקומי.

כיום קיימים שני חוקים שמעניקים סמכויות לפיקוח על מערכות התשלומים: חוק בנק ישראל, התש"ע-2010 (להלן: "חוק בנק ישראל") וחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008 (להלן: "חוק מערכות תשלומים").

✂ סעיף 4 לחוק בנק ישראל קובע כי אחד מתפקידיו של בנק ישראל הוא "להסדיר את מערכות התשלומים והסליקה במשק, במטרה להבטיח את יעילותן, יציבותן ופעילותן התקינה, לרבות בהתאם לחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008". תפקיד זה קובע את הסמכות הבסיסית לפעילות הפיקוח על מערכות תשלומים. הסעיף נקבע בהתאם לעקרונות הבינלאומיים והוא מעניק סמכות ייחודית לפיקוח על מערכות תשלומים לדאוג ליעילות המערכות ולא רק ליציבותן ולפעילותן התקינה.

✂ חוק מערכות תשלומים מפרט את סמכויות הפיקוח על מערכות תשלומים. בין היתר, החוק מעניק סמכות לנגיד בנק ישראל להכריז על מערכת תשלומים כ"מערכת מבוקרת" שתהיה כפופה לפיקוח של בנק ישראל. החוק גם מאפשר לנגיד להכריז על מערכת מבוקרת כמערכת "מבוקרת מיועדת" ובכך להעניק למערכת הגנה על סופיות התשלומים. חוק מערכות תשלומים קובע את התנאים להכרזה ומציג מספר שיקולים שבהם רשאי הנגיד להתחשב בבואו להכריז על מערכת כמבוקרת או כמבוקרת מיועדת. חוק מערכות תשלומים קובע כלים שונים לביצוע תפקיד הפיקוח והבקרה על מערכות תשלומים וביניהם; איסוף מידע לצרכי פיקוח ובקרה, סמכות הנגיד לתת הוראות למפעילי המערכות המבוקרות והטלת עיצומים כספיים במקרים מסוימים.

מאז חקיקת חוק מערכות תשלומים ב-2008 חלו מספר שינויים במערך התשלומים בישראל ובעולם אשר יוצרים צורך בסמכויות ובכלים נוספים לפיקוח על מערכות תשלומים:

- בהתאם להתפתחויות שהוזכרו, נדרשת הרחבת התחולה של הפיקוח כפי שמקובל בעולם, לפיקוח על "תשתיות שוק פיננסי" – FMI – financial market infrastructure. עם השנים התפתחותן של מערכות התשלומים הובילו למצב שבו פועלים בשרשרת ביצוע עסקה שחקנים שונים שאינם מפוקחים. שחקנים אלו מייצרים סיכון למערכות התשלומים מחד, ומעכבים פיתוח אמצעי תשלום חדשים מאידך.

- בשל שינוי מבנה הבעלות בחברת שבא חדל הפיקוח על הבנקים לפקח עליה והפיקוח על שבא נותר תחת הסמכות הבלעדית של הפיקוח על מערכות תשלומים.
- בנק ישראל אימץ את עקרונות ה-PFMI הכוללים תחומי אחריות לרגולטורים המפקחים על מערכות תשלומים, אחד מתחומי האחריות קובע כי לפיקוח על מערכות תשלומים נדרשים כלים וסמכויות מתאימים ליישום תפקידו.
- לאור שינויים אלו ואחרים נדרשות התאמות בהגדרות תחולת הפיקוח, בסמכויות הפיקוח ובתפקידי הפיקוח.

מטרתו של הפיקוח על מערכות התשלומים היא לוודא את יציבותן, יעילותן ופעילותן התקינה של מערכות התשלומים.

מערך התשלומים בישראל הוא הבסיס לפעילות הפיננסית במשק ומשך נדרש לשמור על יציבות מערכות התשלומים ויעילותן. יציבות מערכות התשלומים מאפשרת פעילות תקינה ורציפה לביצוע הוראות תשלום ומבססת את אמון הציבור בכלכלה המקומית. יעילות מערכות התשלומים מאפשרת חדשנות ותחרות בביצוע תשלומים מתקדמים ומהירים באופן שמותאם לסטנדרטים המקובלים, התפתחות הגלובלית ולצרכי השוק המקומי.

1. שמירה על היציבות

כדי שמערכת תשלומים תהיה יציבה, הפיקוח על מערכות תשלומים יוודא, בין היתר, קיומם של:

- ✂ בסיס משפטי איתן לרבות כללי מערכת
- ✂ ממשל תאגידי נאות
- ✂ המשכיות עסקית
- ✂ אבטחת מידע והגנת סייבר
- ✂ ניהול סיכונים אשראי ונזילות לרבות בטחונות והסדרי כשל
- ✂ סופיות סליקה וסליקת כספים
- ✂ תנאי גישה מבוססי סיכון
- ✂ מסגרת לניהול סיכונים מקיף
- ✂ שלמות ומהימנות המידע

2. שמירה על היעילות

כדי שמערכת תשלומים תהיה יעילה, הפיקוח על מערכות תשלומים יוודא, בין היתר:

- ✂ עמידת השירותים שניתנים על ידה בצרכי השוק
- ✂ עמידת המערכת בסטנדרטים בינלאומיים
- ✂ חדשנות והתאמתה להתפתחויות בעולם
- ✂ גישה הוגנת ופתוחה לשחקנים בנקאיים וחוץ בנקאיים שמאפשרת תחרות בשוק התשלומים
- ✂ שקיפות וגילוי לציבור על ידי המערכת
- ✂ תמיכה בביצוע אפקטיבי של הוראת תשלום במערכת
- ✂ תמחור הוגן
- ✂ SLA

לצורך השגת מטרתו, מבצע הפיקוח על מערכות תשלומים מספר תפקידים עיקריים - אסדרה, הערכה וביקורת, אסטרטגיה.

1. אסדרה

אחד התפקידים הבסיסיים בפיקוח על מערכות תשלומים הוא אסדרה. האסדרה תבוצע לתחומי היציבות והיעילות של מערכות התשלומים המבוקרות והיא כוללת, בין היתר: קידום וליווי הליכי חקיקה, קביעת עקרונות וסטנדרטים לפעילות המערכות בתחומים שונים, בחינה של סטנדרטים בינלאומיים לרבות אימוץ והתאמה, כתיבת הוראות פיקוח למערכות התשלומים, אסדרת אמצעי תשלום קיימים וחדשים בשוק באמצעות אסדרת הסכמות המסדירות את כללי השימוש בהם, אסדרת תחומי פעילות חדשים או טכנולוגיות חדישות בשוק התשלומים, קידום צעדי אסדרה לשינויים מבניים בשוק התשלומים, מיפוי שוטף של מערכות התשלומים בשוק והכרזה על מערכות תשלומים קריטיות כמערכות תשלומים מבוקרות או מבוקרות מיועדות.

2. הערכה וביקורת

תפקידיה של יחידת הערכה וביקורת באגף הפיקוח על מערכות תשלומים הם להעריך ולבקר את יציבותה, יעילותה ותפקודה התקין של כל אחת ממערכות התשלומים המפוקחות ושל מערך התשלומים הכולל.

תפקידים אלו כוללים בין היתר: ליווי שוטף של פעילות המערכות, הערכה לעמידתה של מערכת תשלומים בעקרונות ה-PFMI, בהוראות החוק ובהוראות הפיקוח; זיהוי והערכת סיכונים למערכת תשלומים ונקיטת צעדים לצמצומם; קידום צעדים שמטרתם לתת מענה לסוגיות הנוגעות ליציבות, יעילות ופעילות התקינה של המערכות המבוקרות; טיפול בסוגיות השעה שזוהו במסגרת הפיקוח השוטף של המערכות; ביצוע ביקורות במערכות התשלומים המבוקרות וכן ביצוע פעולות אכיפה.

בנוסף, יחידת הערכה וביקורת אמונה על תחומי המומחיות ממשל תאגידי, ניהול הסיכון התפעולי לרבות ההמשכיות העסקית, אבטחת מידע והגנת הסייבר ומבצעת את כל תפקידי הפיקוח בנושאים אלו.

3. אסטרטגיה

תפקיד נוסף של הפיקוח על מערכות תשלומים הוא קביעה וקידום אסטרטגיה לשוק התשלומים בישראל, פיתוח שוק התשלומים וניהול קשרי החוץ הקשורים לכך בהתאם לאחריות ה' של ה-PFMI. התפקיד כולל בין היתר: הובלת פרויקטים אסטרטגיים בתחום התשלומים, גיבוש צעדים להחלת רפורמות ושינויים במערך התשלומים ובאמצעי התשלום השונים לצורך קידום חדשנות ומתן מענה לצרכי השוק, קידום תשלומים יעילים חוצי גבולות, ניהול הקשר עם הממשלה לקידום תשלומים יעילים וחדשניים בממשלה, ריכוז תחום הגישה למערכות התשלומים, ניהול הקשר עם שחקנים פוטנציאליים בתחום התשלומים וליווי השחקנים בתהליך הגישה וניהול פלטפורמות לשיח והתייעצות עם רגולטורים ושחקנים בשוק התשלומים בישראל.

כלי פיקוח ליישום התפקידים

- הנחיות למפעילי מערכות התשלומים וכן למשתתפים במערכות בנוגע לפעילותם במערכות.
- מסמכי מדיניות ומסמכי עקרונות בנושאים שונים.
- קידום חקיקה חדשה ותיקוני חקיקה בהתאם לצרכים המשתנים במערך התשלומים.
- דוחות בנושאים שונים, לרבות דוחות פיקוח תקופתיים ופרסומם.
- ניירות עמדה בנושאים שונים המציגים את דעת הפיקוח בנושא מסוים. המסמך ישקף ויסביר את גישת הפיקוח על מערכות תשלומים באותו הנושא.
- דרישת מידע ממפעילי מערכות התשלומים וממשתתפים, איסוף המידע ועיבודו.
- הובלת ועדות שוק וקיום התייעצויות עם שחקנים בנושאים שונים הקשורים לפיקוח על מערכות התשלומים. לדוגמה: ועדת כרטיסי חיוב, וועדת ATM (כספומטים) וצוות FP.
- ישיבות תקופתיות עם ההנהלה הבכירה של מפעילי המערכת או של המשתתפים בהם ועם בעלי עניין אחרים, בנושאים שונים.
- הטלת עיצומים כספיים בהתאם לחוק.
- עדכון ופרסום חומרים רלוונטיים בדף הפיקוח על מערכות תשלומים באתר בנק ישראל.
- שיתופי פעולה פנימיים וחיצוניים לצורך קידום נושאי הפיקוח השונים.
- עבודה מול גורמי חוץ לרבות רשויות פיקוח אחרות.
- ביצוע סקירות בינלאומיות בנושאים שונים.
- הטמעה של תקנים בינלאומיים במערך התשלומים
- שכנוע מוסרי (Moral Suasion) והשפעה (Influence) .

המבנה הארגוני של אגף הפיקוח

בשלב זה פועל אגף הפיקוח בשלושה תחומים מקצועיים – הערכה וביקורת (יחידה), אסדרה (יחידה) ותחום האסטרטגיה.

בעת ביצוע תפקידו נדרש אגף הפיקוח לפעול בו זמנית כדי לפקח גם על יציבותן של מערכות התשלומים וגם על יעילותן, בגישה שמאזנת בין הצרכים השונים.

תפיסת הפיקוח דורשת איזון מתמיד בין המטרות של יציבות ויעילות מבלי שקידום היבט אחד יפגע בקידום ההיבט האחר.

הפיקוח על יציבותן של מערכות התשלומים הינו מבוסס סיכונים במטרה לוודא המשך פעילות תקינה, בטוחה ואמינה של שוק התשלומים בישראל. **הפיקוח על יעילותן מתבצע בראייה של צרכי השוק ובהתאם לסטנדרטים בינלאומיים**, לטובת המשק והציבור, זאת מתוך מטרה ששוק התשלומים בישראל יהיה מתקדם ומוביל.

כחלק מתפיסת הפיקוח וכדי לממש את מטרותיו ואת האיזון המתמיד בין יציבות ליעילות, דוגל האגף בעבודה מבוססת ערכים ונותן דגש בין היתר, לערכים הבאים:

הובלת שוק – אגף הפיקוח מאמין בקידום יוזמות שונות שנדרשות לצורך שמירה על יציבותן, יעילותן ופעילותן התקינה של מערכות התשלומים ובנקיטת צעדים אקטיביים לצורך הובלת היוזמות הנדרשות. האגף רואה חשיבות בהיותו רגולטור שמוביל את השוק ולא רק מגיב לשינויים ולהתפתחויות שבו.

התייעצות – אגף הפיקוח רואה חשיבות רבה בהקשבה לצרכי השוק והשחקנים ובהתייעצות עמם. זאת, בין היתר, לאור העובדה שמדובר בתחום רב-צדדי הדורש הקשבה, תיאום וגישה שוויונית. לשם כך מקיים האגף שיח מתמיד עם השחקנים והרגולטורים הרלוונטיים השונים בשוק התשלומים, מתוך רצון לתת מענה ופתרונות לשיפור היעילות והיציבות בשוק התשלומים. לשם כך מוביל אגף הפיקוח ועדות שוק שונות, ישיבות משותפות ודיונים בנושאים מגוונים, ובנוסף משתתף האגף בצוותים פנימיים וחיצוניים בין רגולטורים.

הוליסטיות – אגף הפיקוח בוחן ומעריך כל מערכת תשלומים בהתייחס לפרופיל הסיכון שלה, ויחד עם זאת פועל בגישה הוליסטית מול כלל מערך התשלומים. בהתאם לכך קובע אגף הפיקוח את ההוראות והציפיות ממערכות התשלומים המבוקרות ביחד ולחוד.

שקיפות – עבודת הפיקוח על מערכות תשלומים מבוצעת בשקיפות כלפי השוק ככל האפשר ולשם כך שואף אגף הפיקוח לפרסם מסמכי מדיניות, גילויי דעת ודוחות תקופתיים אודות פעילותו ופעילותן של מערכות התשלומים המבוקרות.

מקצועיות – עבודתו של הפיקוח מבוצעת במקצועיות, בכל סוגיה ובכל נושא שמגיע לשולחנו. לשם כך בוחן אגף הפיקוח בעבודתו חלופות שונות לפתרון ומבצע סקירה בינלאומית במידת הצורך.

אגף הפיקוח על מערכות התשלומים יבצע את תפקידו באופן עצמאי, במקביל לעבודה בשיתוף פעולה עם גורמים שונים בתוך בנק ישראל ומחוצה לו. עבודת הפיקוח תתבצע מתוך אחריות מקצועית ובהתאם לסטנדרטים בינלאומיים מקובלים.

תפקידי בנק ישראל במשק הפיננסי מוגדרים בחוק בנק ישראל, וכוללים בין היתר את הסדרת מערכות התשלומים במשק במטרה להבטיח את יעילותן, יציבותן ופעילותן התקינה. מכוח תפקיד זה מיישם בנק ישראל את תפקיד הפיקוח על מערכות התשלומים. אולם, בנוסף לתפקיד זה, ממלא הבנק המרכזי תפקידים נוספים:

- **מפעיל של מערכות תשלומים** – בנק ישראל הוא המפעיל והבעלים של מערכת זה"ב ושל מסלקת הצ'קים. תפקידיו כמפעיל מערכת פרושים על פני מספר חטיבות בבנק שמשמשות כזרוע ביצועית להפעלת המערכות, בין היתר:
 - אגף מסלקות במחלקת מערכות תשלומים וסליקה – ניהול המערכת והובלת הפרויקטים שקשורים בהפעלת המערכת.
 - צוות מטבע-זה"ב באגף יישומים ארגוניים בחטיבת טכנולוגיית המידע – מספק שירותי IT.
 - יחידת הגנה בסייבר בחטיבת טכנולוגיית המידע – מספקת שירותי אבטחת מידע והגנת סייבר.
 - רפרנט זה"ב במחלקה המשפטית – אחראי על היעוץ המשפטי שנוגע להפעלת המערכות.
 - יחידת המשכיות עסקית בלשכת המנכ"לית – ממונה על המשכיות עסקית של המערכות.
- **מפקח על חלק מהמשתתפים במערכות התשלומים** – הפיקוח על הבנקים מפקח על תאגידים בנקאיים, תאגידי עזר, חברות שירותים משותפות וסולקים שמשתתפים במערכות התשלומים.
- בחלק ממערכות התשלומים - אגף החשבות מייצג את בנק ישראל כמשתתף בזה"ב, במס"ב ובמסלקת הצ'קים לצורך פעילותו של בנק ישראל במערכות התשלומים ולצורך יישום תפקידו **כבנקאי של הממשלה**.
- **מוסד סליקה** – אגף החשבות מנהל חשבונות עו"ש וחשבונות סליקה לגופים פיננסיים שמשתתפים בזה"ב.

התפיסה הבינלאומית הרווחת היא שבעוד שלמילוי מגוון תפקידים על ידי הבנק המרכזי יתרונות משמעותיים להבנה רחבה של תחום התשלומים, תפקידים אלו עשויים להיות שונים בתכלית זה מזה, ומעורבותם של בנקים מרכזיים במערך התשלומים ממספר היבטים שונים עשויה להעלות גם חשש לניגודי עניינים.

ניגודי העניינים בבנק מרכזי יכולים לבוא לידי ביטוי במסגרת קבלת ההחלטות של דרגי ניהול האחראיים לתפקידים השונים במקביל, וכן במסגרת שירותי המעטפת הניתנים בבנק לכל הפונקציות במקביל כגון שירותי מחשוב, כוח אדם וייעוץ משפטי. ניגוד העניינים עשוי לבוא לידי ביטוי בתיעדוף משימות או בשיקול הדעת. דוגמה לחשש כזה יכולה להיות קביעה ויישום מדיניות פיקוח שהינה לטובת הבנק, כמשתתף או כמפעיל מערכת.

כמו בנקים מרכזיים אחרים בעולם, בנק ישראל שואף לטפל בכל חשש לניגוד עניינים אפשרי או נתפס שעשוי לעלות מתפקידיו השונים. עד כה בוצעו מספר צעדים לצמצום החשש לקיומו של ניגוד עניינים בין תפקיד הפיקוח על מערכות תשלומים לתפקידים אחרים קשורים:

1. הפרדה ארגונית בין פונקציית הפיקוח על מערכות התשלומים לבין הפונקציות האחרות האחראיות לתפקידי הבנק האחרים.
 2. הפרדה אגפית בין פונקציית הפיקוח על מערכות תשלומים לפונקציות התפעול של מערכות התשלומים בתוך מחלקת מערכות תשלומים וסליקה.
 3. יצירת קו דיווח ישיר בין אגף הפיקוח על מערכות התשלומים לנגיד ולמשנה לנגיד, על מנת לאפשר טיפול ענייני בסוגיות שבהן קיים חשש לניגוד עניינים.
- ההפרדות המתוארות כללו הקצאה מובחנת של כוח אדם, הפרדת סמכויות בין הפונקציות והפרדת גישה לבסיסי המידע.

במסגרת פעילותו של אגף הפיקוח, נדרש הפיקוח לשירותים ממחלקות אחרות בבנק ישראל, כגון ייעוץ משפטי, שירותי IT וייעוץ בנושאים טכנולוגיים, המשכיות עסקית ומחקר. לצורך צמצום החשש לניגוד העניינים גם בשירותים אלו שמתקבלים לצרכי פיקוח מגורמים נוספים בבנק, שואף בנק ישראל לבצע גם הפרדה בין הנציגים שנותנים את השירות לאגף לבין הנציגים שמשמשים כמפעיל מערכת זה"ב שמפוקחת על ידי אגף הפיקוח.

סודיות המידע

עצמאות הפיקוח באה לידי ביטוי גם בסמכויות ובאפשרויות שהעניק החוק לנגיד בנק ישראל לצורך הפיקוח על מערכות תשלומים. אחת מהסמכויות מעניקה לנגיד הבנק את הזכות לדרוש ולקבל מידע. הפיקוח על מערכות תשלומים הוסמך על ידי הנגיד ליישום סמכות זו. בהתאם לחוק, אגף הפיקוח מחויב לפעול להבטחת סודיות המידע ולעשיית שימוש במידע בהתאם למטרות שנקבעו בחוק.

העברת מידע מאגף הפיקוח לגורמים אחרים תתאפשר רק במסגרת הסמכויות שהעניק החוק ורק לגורמים שיעשו בו שימוש למטרות שהוגדרו בחוק. לשם כך נקבע נוהל פנימי שאושר על ידי הנגיד ובו מפורט האופן שבו נעשה השימוש במידע.

לצורך מילוי תפקידו בקידום והובלת שוק התשלומים ומתוך רצון לתת מענה לצרכי השחקנים והשוק, אגף הפיקוח מקיים שיח מתמיד עם השחקנים השונים בשוק התשלומים בעת קידום צעדים רגולטוריים. לשם כך מוביל אגף הפיקוח ועדות שוק שונות.

במסגרת הוועדות אגף הפיקוח מוביל שינויים בשוק התשלומים ומקדם צעדים לשיפור היציבות והיעילות של שוק התשלומים תוך התחשבות בעמדות הגופים שפועלים בו ומתן מענה לסוגיות השונות שהם מעלים. אגף הפיקוח מעודד את השחקנים בשוק שמשתתפים בוועדות להציע נושאים לדיון, להשתתף בדיונים באופן פעיל, ולהביע עמדתם לגבי הנושאים שעולים לסדר היום.

בשלב זה מוביל האגף שלוש ועדות שוק: ועדת כרטיסי חיוב, ועדת ATM וצוות תשלומים מידיים. בהתאם לצורך יקים האגף ועדות נוספות.

ועדת כרטיסי חיוב היא פלטפורמה לכלל השחקנים בשוק כרטיסי החיוב. הוועדה מתכנסת כדי לדון בנושאים מקצועיים וטכנולוגיים הנוגעים לדרך הפעילות וכללי הביצוע של העסקאות במערכת כרטיסי החיוב המקומית, באופן שיאפשר את הגברת היעילות והתחרות תוך שמירה על היציבות.

ועדת ATM היא פלטפורמה לכלל השחקנים הרלוונטיים לשוק ה-ATM, הוועדה מתכנסת כדי לדון בנושאים מקצועיים וטכנולוגיים הנוגעים לדרך הפעילות והכללים בין השחקנים השונים למשיכה והפקדה של מזומן, באופן שיאפשר את הגברת היעילות והתחרות תוך שמירה על היציבות.

צוות תשלומים מידיים היא פלטפורמה שהוקמה על מנת לקדם את התשלום המידי בישראל. הוועדה הוקמה במטרה לשמוע את הצרכים של השחקנים השונים ולתת להם מענה בהיבטים שונים של התשלום המידי, כגון היבטים מקצועיים, טכנולוגיים ומשפטיים באופן שיאפשר את הגברת היעילות והתחרות תוך שמירה על היציבות.

בוועדות משתתפים נציגים של גופים שונים - בנקאיים וחוץ בנקאיים. ועדות השוק מתכנסות אחת לתקופה וכן אד-הוק בהתאם לצורך, ואגף הפיקוח מפרסם את ההחלטות המשמעותיות באתר בנק ישראל.

אגף הפיקוח על מערכות תשלומים בבנק ישראל פועל בשיתוף פעולה עם רשויות רגולטוריות אחרים הרלוונטיים למערך התשלומים, מתוך שאיפה לייצר הרמוניה ברגולציה שחלה על השוק ולהבטיח שהפיקוח יתבצע באופן יעיל ואפקטיבי.

ה-BIS, בעקרונות ה-PFMI, מטיל חמשה תחומי אחריות על הרגולטורים של תשתיות השוק הפיננסי. אחריות E (Responsibility E) היא האחריות של בנקים מרכזיים, רגולטורים של השוק, ורשויות רלוונטיות אחרות לשותף פעולה זה עם זה ברמה מקומית ובינלאומית כאחד, לפי המקרה. זאת למען יציבותן, יעילותן ופעילותן התקינה של תשתיות השוק הפיננסי.

שיתופי פעולה אלו תורמים להבטחת האפקטיביות והיעילות של הפיקוח, באמצעות שיתוף במידע הקיים אצל כל רגולטור ובידע שנצבר כחלק מעבודתו, ובאמצעות התייעצות לגבי סוגיות משותפות במטרה ליצור הרמוניה פיקוחית.

1. שיתופי פעולה במסגרת הפיקוח על מערכות תשלומים

הפיקוח על הבנקים

חברת מס"ב מפוקחת על ידי הפיקוח על הבנקים בהיותה חברת שירותים משותפת. על מנת לתאם את תחומי הפיקוח בין הפיקוח על מס"ב כמערכת תשלומים מבוקרת לבין היותה חברת שירותים משותפת נחתם מזכר הבנות בין הפיקוח על מערכות תשלומים לפיקוח על הבנקים. המזכר קובע, בין היתר, שאגף הפיקוח על מערכות תשלומים יוביל ויתכלל את הפיקוח על מס"ב וכן מסדיר את שיתוף הפעולה ושיתוף המידע בפיקוח על חברת מס"ב. כמו כן, מאחר ששבא הייתה מפוקחת על ידי הפיקוח על הבנקים, מסדיר המזכר גם את שיתוף הפעולה והשיתוף במידע בנוגע למערכת כרטיסי חיוב ומערכת ה-ATM המופעלות על ידי שבא.

רשות ניירות ערך – פיקוח על מסלקות הבורסה

מסלקות הבורסה מפוקחות על ידי רשות ניירות ערך ואינן מפוקחות על ידי בנק ישראל על אף שהן נחשבות מערכת תשלומים. במרץ 2009 נחתם מזכר הבנות בין בנק ישראל לבין רשות ניירות ערך שמסדיר את שיתוף הפעולה בין הרשויות בנוגע למסלקות הבורסה. על פי המזכר הוקמה ועדה מתאמת לפיקוח על מערכות תשלומים שמטרתה להסדיר את העברת המידע בין הרשויות ואת קיומם של דיונים בנושאים הנוגעים לפעולת הפיקוח.

קבוצת הפיקוח על ה-CLS

ה-CLS היא מסלקה בין-לאומית לעסקות המרה שהבנק הפדרלי המרכזי בארה"ב קיבל את האחריות הראשית לפיקוח עליה. עם הצטרפות השקל ל-CLS בשנת 2008, הצטרף בנק ישראל

לקבוצת פיקוח בינלאומית (Oversight Committee) על מערכת ה-CLS, שבה חברים נציגים מכל הבנקים המרכזיים שהמטבעות שלהם נסלקים ב-CLS.

מערך הסייבר הלאומי

מערך הסייבר הלאומי מנחה גופים שהוכרזו כ"תשתית מדינה קריטית" (תמ"ק) בכל הקשור להגנת סייבר. בתחילת שנת 2022 הוכרזו חברות מס"ב ושבא כתמ"ק. משכך, החל משנה זו הן מונחות באופן ישיר על ידי מערך הסייבר הלאומי בהיבטי הגנת סייבר. . אגף הפיקוח על מערכות תשלומים ומערך הסייבר הלאומי החלו בפעולות שונות לשיתוף פעולה בהיבטי הסייבר, מתוך מטרה משותפת לחזק את עמידות מערכות התשלומים המופעלות על ידי שבא ומס"ב מפני איומי סייבר ולשפר את אופן ההיערכות וההתמודדות שלהן מפני תקיפות סייבר בצורה מקיפה.

רשות התחרות

חברות שבא ומס"ב, המפעילות את מערכות התשלומים הקמעונאיות בישראל כפופות לפטור מהסדר כובל בתנאים של הממונה על התחרות. רשות התחרות והפיקוח על מערכות תשלומים מקיימים קשרי עבודה ופגישות תקופתיות, שבהם עולים לדיון נושאים שונים שקשורים לתחרות בשוק אמצעי התשלום ומערכות התשלומים.

2. שיתופי פעולה בפיקוח על המשתתפים במערכות התשלומים

אגף הפיקוח על מערכות תשלומים מקדם מזכרי הבנות עם הרגולטורים המפקחים על המשתתפים במערכות התשלומים במטרה לתאם את שיתוף המידע בנוגע לגופים אלו וכן את שיתוף הפעולה בנוגע לחיבורם למערכות.

שיתוף במידע עם הרגולטורים המפקחים על המשתתפים במערכות התשלומים

המידע הקיים אצל הרגולטורים המפקחים על המשתתפים במערכות התשלומים עשוי לסייע בצמצום ההשפעה של סיכונים הקיימים אצל משתתף אחד על יתר המשתתפים במערכות התשלומים. לצורך כך כוללים מזכרי ההבנות עם הפיקוח על הבנקים, רשות שוק ההון, רשות ניירות ערך ומשרד התקשורת כללים לעניין השיתוף ההדדי במידע.

שיתוף פעולה בחיבור המשתתפים למערכות התשלומים

על מנת לשלב בין תהליך הרישוי של המשתתפים במערכות התשלומים לבין תהליך החיבור למערכות התשלומים, כוללים מזכרי ההבנות עם הפיקוח על הבנקים, רשות שוק ההון ורשות ניירות ערך את אבני הדרך הנדרשים שלב אחרי שלב מרגע הפנייה לקבלת הגישה ועד לחיבור הגוף

למערכת. התהליך כולל את הגורמים השונים שכלולים בתהליך ההצטרפות: הפיקוח על מערכות תשלומים – כמפקח על המערכות, מפעיל המערכת שאחראי לחיבור הגוף בהתאם לכללי המערכת, הרגולטור של המשתתף והמשתתף עצמו. התהליך הוסכם על כל הגורמים והוא מייעל ומפשט את התהליך לטובת כולם.

3. שיתופי פעולה עם מחלקות נוספות בבנק ישראל

כחלק מיישום תפקידו הפיקוח על מערכות תשלומים מתייעץ, מפעם לפעם ובהתאם לצורך, עם מחלקות נוספות בבנק ישראל ואף לוקח חלק בפרויקטים השונים שמוביל הבנק.

4. שיתופי פעולה עם משרדי ממשלה ורגולטורים נוספים

כחלק מיישום תפקידו מקיים הפיקוח על מערכות תשלומים קשרי עבודה עם משרדי ממשלה ורגולטורים אחרים בסוגיות שרלוונטיות לשוק התשלומים, כגון: משרד האוצר, משרד המשפטים, רשות התחרות, רשות שוק ההון, רשות ניירות ערך, החשב הכללי, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, משרד התקשורת, הרשות להגנת הצרכן, מערך הסייבר הלאומי ועוד.

5. שיתופי פעולה בינלאומיים

הפיקוח על מערכות תשלומים מקיים קשרי עבודה שוטפים עם גורמים מקבילים בבנקים מרכזיים שונים בעולם ושואף לחזק ולקדם את קשריו עם גופים בין-לאומיים מרכזיים וביניהם ה-Bank for International Settlements (ועדת ה-CPMI), הבנק המרכזי האירופי (ECB), בנקים מרכזיים נוספים בעולם, הבנק העולמי וקרן המטבע הבין-לאומית (IMF), שלוקחים חלק בקביעת העקרונות והסטנדרטים בתחום תשתיות השוק הפיננסי בכלל ובתחום הפיקוח על מערכות תשלומים בפרט. במסגרת שיתופי הפעולה הקיימים עם מפקחים ורגולטורים מקבילים נוספים בעולם, הפיקוח על מערכות תשלומים מקבל גם מידע ולומד אודות יישום הסטנדרטים השונים על תשתיות השוק השונות על ידם.

שוק התשלומים מתפתח בקצב מואץ. התפתחות זו מובילה למגוון שינויים הדורשים מענה מותאם, מהיר וגמיש. לאור חשיבותן הקריטית של מערכות התשלומים לכלכלה הישראלית, הדאגה ליציבותן, יעילותן ופעילותן התקינה הופכת להיות מרכזית ומכרעת.

במבט צופה פני עתיד, אגף הפיקוח ימשיך לעקוב בערנות אחר התפתחויות שונות במשק, לבחון את הצרכים המשתנים בעולמות התשלומים, להרחיב ולהעמיק את צעדי הפיקוח בהתאם לצרכים העולים מן השטח ולסטנדרטים בינלאומיים, וזאת מתוך תפיסה שמערך תשלומים יציב, יעיל ומפותח הוא בסיס ליציבות הפיננסית ולמשק כלכלי איתן ומתקדם.

גם מסמך זה יעודכן מעת לעת בהתאם לשינויים ולהתפתחויות כפי שיבואו לידי ביטוי במערך התשלומים ומתוך ניסיון מתמשך בביצוע עבודת הפיקוח.

ניהול גרסאות:

גירסה	מועד פרסום
1-2025	אפריל 2025